

UVOD

Glasilo Antonček je postalo naš vsakoletni prijatelj. Tokrat ga povezuje tema igra. O tem je napisanih veliko strokovnih knjig in člankov, po katerih starši in vzgojiteljice večkrat sežemo. Mi pa ne bomo povzemali teorij, pač pa si v njem lahko preberete domislice in izpovedi otrok, življenjske zgodbe in opažanja vzgojiteljic. Verjamem, da vam bo glasilu všeč, saj je vse, kar prihaja iz čistega srca, tako zelo dragoceno.

Nežka Čufar
pomočnica ravnatelja

NAJ SE IGRAM ALI DELAM?

Pravijo, da vsak otrok, ki pride na svet, prinaša ljudem sporočilo, da Bog še ni obupal nad nami. Vsekakor je otrok življenje. Seme prihodnosti.

Jezus je bil otrok. Kakšen je bil kot otrok? Nikjer nam ni spregovoril o tem, kako se je počutil kot otrok. Spomin na njegovo otroštvo - to bi bilo zanimivo branje. Zakaj nam Marija ni zapisala evangelija? Gotovo bi spregovorila o njegovem otroštvu.

Predstavljam si, da ni bil obdan s kupom igrač, kakršne imajo otroci danes. Sveti Jožef je gotovo poskrbel za primerno otroško orodje, ki je bilo igraje naravnano k poklicnemu delu tesarja in k drugim vsakdanjim opravilom.

Tako sodim po sebi. Še danes sem srečen in hvaležen "Miklavžu", da mi je vsako leto prinesel kmečko orodje po meri mojih rok. Nepozabne so bile igre na travniku, v vinogradu, na njivah in v gozdu skupaj z

vrstniki in odraslimi, a z lastnimi grabljami, vilami in koso. Kako spodbudne so bile očetove pohvale. Koristno delo, to je bila igra, ki je ostala v najlepšem spominu.

Starši in vzgojiteljice veste, da je otrok odgovorna naloga. Pravimo, da ima otrok pravico do najboljšega in mnogi tekmujejo, kaj vse jim bodo kupili: najboljše in najdražje igrače... Jezus pa govori o odnosu do otrok, njihovi pravici do najboljše vzgoje, ki je na duhovnem in materialnem področju vsestransko naravnana k odgovornosti, delavnosti in poštenosti, sicer so za nas pripravljene mlinski kamni ...

Otroci v Antonovem vrtcu so v srečnem položaju in veseli me, ko vidim, da je njihova igra ustvarjalna in tako življenjsko koristna. Rad rečem: »Naj se otroci igrajo.« Pri tem pa mislim: »Naj otroci z veseljem delajo!« To je pot njihovega izkustva v odgovorno odraslost.

msgr. Franc Dular
Ravnatelj

SKRIVNOSTNI KOTIČKI

Naš vrtec na zunaj mogoče izgleda kot čisto navadna, dolgočasna stavba. Ljudje, ki vrta ne poznajo tudi od znotraj, niti slutijo ne, da se v njem skriva mnogo skrivnostnih reči.

V vsakem nadstropju lahko radoveden raziskovalec, ki je dobro opremljen z domišljijo, odkrije mnogo skritih koticikov. Pa se podajmo na pot z enim od teh pustolovcev.

Nadobudnež je že na začetku svojega raziskovanja naletel na zdravnike sredi zahtevne operacije, v nadaljevanju pa še na frizerje, ki so pravkar ustvarjali nove modne smernice.

Bolj podrobno raziskovanje ga je pripeljalo do trgovin, kjer se da stvari kupiti za navaden košček papirja, potem je tu pošta, ki pisma pošilja tudi na Mars, pa restavracija, v kateri pripravljajo najboljše in naj naj naj njamsi slaščice.

Tudi naš raziskovalec se je pred nadaljevanjem svoje poti pošteno nabasal z dobrotami omenjene restavracije.

Utrujen od dolge poti se je odločil, da si poišče prenočišče. Imel je srečo, saj je naletel na prijazno družinico, ki mu je vljudno ponudila prazno posteljo. Zaspal je kot ubit, spanca mu ni motilo niti jokanje dojenčkov, katerih je bila polna hiša.

Vstal je zgodaj, saj mu želja po novih, vznemirljivih odkritjih ni dala

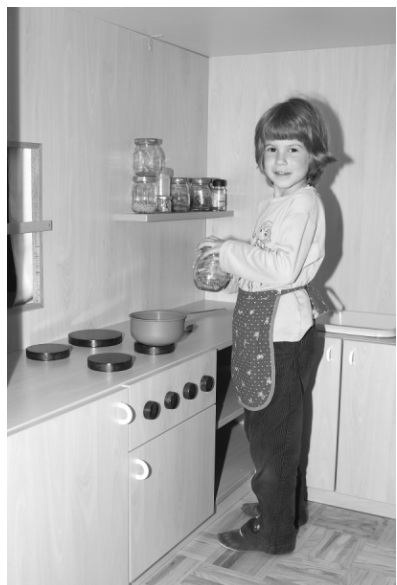
miru. Kaj kmalu je naletel na skupino umetnikov, ki so ustvarjali čudovite, pravljичne podobe. Kaj takega ni videl še nikoli. Prevzet in navdušen nad pravkar videnim je nadaljeval svojo pot in v svoji zasanjanosti skoraj spregledal skupino znanstvenikov, konstruktorjev in računalniških genijev. Prvi so se ubadali z logičnimi ugankami in zavozljankami, drugi so sestavljali čudovito zapletene stroje in vozila, tretji so poskušali z vdorom v Nasin računalniški sistem.

Naš raziskovalec je bil zdaj že resnično utrujen. Toliko novih, čudovitih in vznemirljivih stvari ni videl še nikoli. Odločil se je, da bo zaključil svojo raziskovalno kariero in se v tem vrtcu zaposlil, če ga bodo seveda hoteli.

Spet je imel srečo.

Zdaj je vzgojiteljica.

Damijana Leben

IGRAJMO SE Z OTROKOM

V današnjem času so otroci obdani z velikim številom igrač - tako doma kot v vrtcu, da ne govorimo o založenosti trgovin. Pa vendarle, ali pa prav zato, se včasih zgodi, da ne vedo, kaj bi delali, s čim bi se igrali.

V vrtcu poskrbimo, da imamo kvalitetne igrače in jih kupujemo načrtno, vsako z določenim namenom. Želimo, da bi otroci ob igri razvijali še različne sposobnosti, se učili in hkrati zabavali. Seveda pa jim veliko pomeni to, da si zanje vzamemo čas, se z njimi igramo in pogovarjamo. Didaktične in družabne igre nam pri tem lahko pomagajo. Res je, da je zelo pomembna starost otrok, seveda pa tudi to, ali ima otrok podobne igre že doma. Vsakdo pozna igre Spomin, Domine in Človek ne jezi se. Odrasli moramo otroke naučiti pravila teh iger in potem se kaj hitro zgodi, da ... Koliko veselja in zadovoljstva je v otroških očeh, ko zmaga, ko je prvi in kako težko sprva sprejme poraz. To je dobra priprava na življenje, kjer se tudi menjavajo uspehi in porazi. Otrok spozna, da za vsakim dežjem posije sonce, da se ne podre svet, če ti nekaj ne uspe, če imaš smolo, če ti ne gre... Včasih je marsikaj odvisno od sreče in velik uspeh je, ko otrok to tudi razume. Seveda imamo v vrtcu veliko iger, ki so vezane na temo, ki jo

obravnavamo. Tako niso vse na voljo vsak dan, pač pa jih za določen čas tudi pospravimo in so kasneje zopet bolj zanimive in privlačne. Bolj kot tekmovalnost želimo pri otrocih spodbujati sodelovanje.

Prav zanimivo je opazovati, kako starejši otroci učijo mlajše. Pri tem največkrat zelo natančno posnemajo odrasle - starše in vzgojiteljice. Včasih iz otroških ust slišim prav svoje besede z enakim poudarkom in še podkrepjene s kretnjami. Kot bi se gledala v ogledalu. Ja, otroci so velikokrat naša ogledala in prav je, da se tega zavedamo. Besede mičejo, zgledi vlečejo.

Nežka Čufar

IGRALNI DAN

Igralni dan imamo v našem vrtcu približno enkrat na mesec. Ta dan otroci težko pričakujejo in se ga zelo veselijo, v vrtec prinesejo svoje igrače, jih pokažejo drugim otrokom, jih posodijo in si igrače sposojajo.

Navadno vsak otrok pove, kje je igračo dobil in kako deluje, nato pa je dan posvečen predvsem igri in na ta dan je v vrtcu precej živahno in veselo, priteče pa tudi kakšna solza, saj je toliko lepih igrač, ki bi jih radi imeli vsi naenkrat. Na igralni dan se v vrtcu učimo svoje stvari deliti z drugimi in jih posojati. Učimo se tudi besedice prosim in hvala. Otroci se učijo biti potrpežljivi in na igračo malce počakati, kar ni vedno lahko.

Na ta dan je vrtec zelo pisan. Poln je velikih tovornjakov, gasilcev, smetarjev, ljubkih medvedkov, lepih dojenčkov in še in še poln lepih igrač. Fantje cel dan preizkušajo velika vozila, dekleta pa se igrajo v kotičku in vrtec je poln smeha in pogovora o igračah, ki so jih otroci prinesli s sabo, tako da ta dan kar prehitro mine.

Andreja Tavčar

OTROCI PRI IGRI NA PROSTEM

Otrokom okolje ponuja nešteto idej za igro. Otroci skozi igro spoznavajo svet in zato je še kako pomembno, da jim ponudimo možnost, da se igrajo na prostem. Otrokom največkrat ponudimo igro pred vrtcem, kjer imajo kvalitetna igrala in dovolj prostora. Radi se vozijo s skiroji, spuščajo po toboganu, gugajo na gugalnicah, gradijo in ustvarjajo v peskovniku, se preskušajo v ravnotežju s hoduljami, učijo spretnosti s kotalkami, igrajo se z žogo, plezajo po plezalu vlak in po plezalni steni...

Razne elementarne gibalne igre so še bolj zanimive za otroke, če se jih igramo zunaj na prostem. Zunaj imajo več prostora in tako tudi večjo gibalno svobodo, ki jo otroci zelo potrebujejo.

Otroci večkrat izrazijo željo po igri v gozdu. Tam naberejo najrazličnejše plodove, vejice in druge rastline, s katerih ustvarjajo domove za živali, vevericam pomagajo pripravljati shrambo lešnikov in opazujejo naravo v vsej njeni barvitosti in pestrosti.

Na travniku radi opazujejo drobne živali in številne cvetlice ter spoznavajo njihovo življenjsko okolje.

Kadar odidemo na sprehod, spoznavamo širšo okolico našega vrtca. Otroci so zelo dobri opazovalci in »zakajčki«, zato vso pot odkrivamo razne zanimivosti.

Tudi zima nam ponuja veliko zabave na snegu. Otroci gradijo iz snega, se sankajo in zabavajo na snegu. V letošnjem šolskem letu smo imeli takih priložnosti na snegu dovolj, saj je bila zima bogata s snegom, tako da smo se veselili tudi toplejših in sončnih dni, ki so končno tu in nas vabijo na zrak. Tako otroci lahko vsak dan z navdušenjem rečejo:»Gremo ven.«

VESELE ZGODBE

IGRAS KOCKAMI

Luka G. in Žiga se igrata z duplo kockami in gradita veliko hišo. Hiša je skoraj že gotova, potem pa se en del podre.

LUKA: »Ti, ti nagajivka! A ne, Žiga, ga. Nežka tud reče žogi, da je mal nagajivka.«

Potem gradita naprej in spet se jima nekaj podre. Žiga se začne kregati na kocke, Luka pa mu čisto mirno reče: »Oh, oh, Žiga, kok si ti smešen.«

PREDBOŽIČNA KRASITEV IGRALNICE

Vzgojiteljica si z mizo in stolom pomaga, da je dovolj velika in lahko obeša borove vejice pod strop.

ROK: »Nataša, ka pa ti delaš?«

NATAŠA: »Vejice obešam.«

ROK: »Zaka pa?«

NATAŠA: »Da bo lepo.«

ROK: »Premejhna si še. Boš mogla še župo papat, da boš zrasla!«

V GARDEROBI

Srednja skupina je prišla z igrišča v garderobo. Samostojno se slačijo in preobujejo.

VZGOJITELJICA: »Žiga, copate si narobe obul.«

ŽIGA: »Nataša, ti si preveč natančna.«

V KUHARSKEM KOTIČKU

Silvija in Luka si pripravljata posodice v kuharskem kotičku.

SILVIJA: »A boš ti kuhu?«

LUKA: "Ne, ti. Sej si ženska!"

JESEN

Pri zajtrku se otroci pogovarjajo, koliko grozdja ima kdo doma. Vsi se hvalijo, le Klara M. potoži: »Pri nas imamo pa revščino.« Vzgojiteljica jo vpraša zakaj.

KLARA M.: »Zato, ker smo vsega pojedli.«

VZGOJITELJICA: »Kdo pa?«

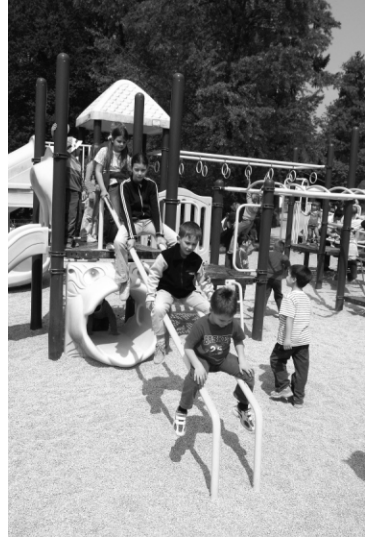
KLARA M.: »Naša velika družina.«

PRIKOSILU

Agata se smeje do ušes.

VZGOJITELJICA: »Kaj je, Agata?«

AGATA: »Tok je lep dan!«

ŽIVALSKI VRT

NEŽA: »Jest sem bla pa v živalskem vrtu, pa sem se bala žirafe, pa volka.«

NEJC: »Nč se na boj žirafe, sej ne je človekov.«

NASPREHODU

Na tleh leži revija in otroci jo opazijo.

REBEKA: »O, sonce časopis bere!«

SILVIJA: »Ja, veter mu pa lista.«

PRED SPANJEM

Tina. B. neutolažljivo joka:

VZGOJITELJICA: "Kaj je, Tina, povej..."

TINAB. (hlipa): "Za..., za..., za..., za..."

VZGOJITELJICA: "Tina, vdihni, umiri se in povej." (Jo tolaži.)

TINA B: »Za..., za..., za..., za...ZAJCKA!« (S plišastim zajčkom namreč vsak dan hodi spat.)

KMETIJA

LUKA: »Mi imamo pa doma krave, pa bika, pa pujsse in psa.«

VZGOJITELJICA: »Kmetijo imate.«

LUKA: »Ne, sej nimamo kokoši.«

MED KOSILOM

TEJA: »Sonce je pršou.«

SILVIJA: "Ker smo tak lepo sedel in jedl."

IZGUBLJENA JOPICA

Vzgojiteljica Marjeta išče lastnika rdeče jopice. Na stopnicah sreča Loro in jo vpraša: "Lora, ali je ta jopčka od Agate?"

LORA: »Ne, ni.«

VZGOJITELJICA: »A res ni?«

LORA: »Ne, a ne vidiš, de je štirka gor, Agata je pa tri leta stara.«

Zbrala Andreja Tavčar

NAŠE PESMICE

MUCEK

Maček je hodil po trav,
da bi se igral.
Delal je slike
in lepe like.
Je igral na kitaro
skrit za omaro.
Je jedel brikete
in sladke kornete.
In hodil je spat
v mačji grad.

Nace, Peter, Tadej, Klara Š., Matija, Martin J., Zala, Mateo

ČEBELICA

Čebelica je na rožico letela
in je spet na rožico letela
in je poletela
in je poletela
in je veter pihal.

Valerija

HIŠA

Hiša je bila
pri mami doma
in je poj šla domu.

Silvija

ZETOR

Zetor je padal
in je padal
in je padu u lukno.
Poj je pa pršu ati
in je vleku.

Žiga

MOJ FICKO

Moj Ficko je črn,
je rože nabiral.
Je k vetru odšel
in poj je šel še k veji.

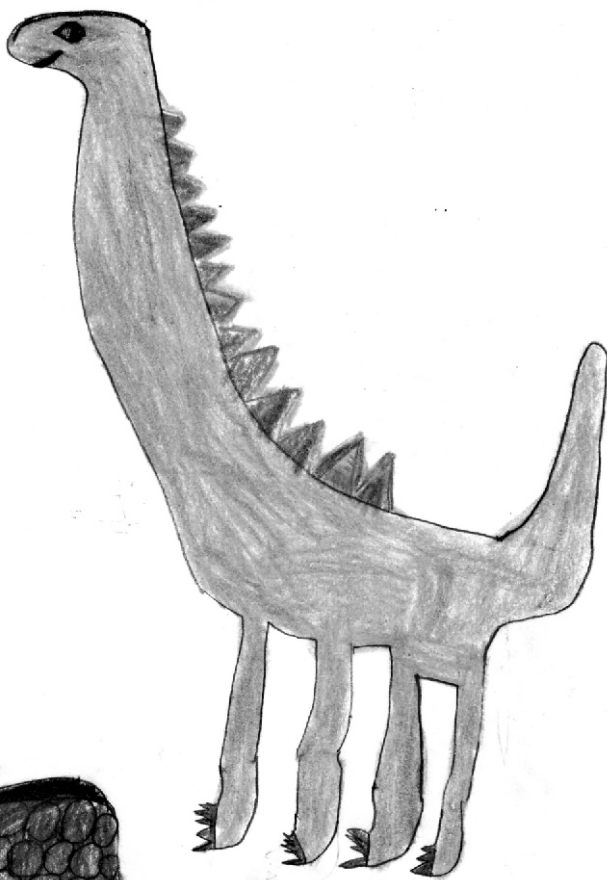
Niko

ZLATA KRONA

Iščemo, iščemo,
zlato krono iščemo.
Če kdo ve,
naj pove.
Našli smo,
našli smo
zlato krono od kralja.

Luka G.

Zbrala Nataša Perhavec

TINA

OTROCI V IGRI USTVARJAJO PRAVLJICE

Znani rek pravi: "Če hočeš, da bo tvoj otrok pameten, mu beri pravljice!" Mi pa pravimo: «Če hočeš, da bo še bolj pameten, naj jih ustvarja sam.»

Ko se otroci igrajo z najrazličnejšimi lutkami in jih animirajo, sočasno nastajajo zelo zanimive zgodbe in pravljice. Da njihova domišljija nima meja, lahko preberemo v pravljici, ki so si jo izmislili tako, da so pri ustvarjanju sodelovali kar vsi otroci.

Pravljica: DINOZAVER »BRUHAČ ROŽ« IN PRINCESKA

Aleš: ŽIVEL JE DINOZAVER MESOJEDEC.

Klara M.: DINOZAVER JE ŠEL PIT VODO.

Tina: PRI VODNJAKU JE SREČAL PRINCESKO.

Zala: ZELO JE BILA LEPA.

Lora: PRINCESKA JE BILA NAVDUŠENA, KO JE ZAGLEDALA DINOZAVRA.

Nace: POTEK SE JE DINOZAVER SKRIL V JAMO.

Maj: PRINCESKA GA NI HOTELA POISKATI.

Urh: POTEK JE ŠEL VEN IZ JAME IN PRINCESKE NI BILO VEČ.

Tina: KER JE ŠLA V GRAD.

Tadej: IMELA JE VELIKO DELA.

Peter: NASLEDNJI DAN GA JE ZOPET SREČALA.

Lora: IMELA JE PENTLJICO V LASEH.

Urh: POSTALA STA PRIJATELJA.

Irena: SKUPAJ STA SE IGRALA.

Tadej: KO JE BIL DINOZAVER JEZEN, JE BRUHAL OGENJ.

Matic: KO JE PRINCESKA TO VIDELA, JE BILA PRESTRAŠENA IN JE ODŠLA V GRAD.

Sara: NIKOLI VEČ NI HOTELA IZ GRADU.
Andrej: DINOZAVER JE BIL TAKO JEZEN, DA NI MOGEL
VEČ BRUHATI OGNJA.
Maj: OD TAKRAT NAPREJ NI MOGEL VEČ BRUHATI
OGNJA IN JE BRUHAL SAMO ŠE ROŽE.
Klara Š.: PRINCESKA JE VIDELA, DA DINOZAVER BRUHA
ROŽE.
Martin: TO JI JE BILO VŠEČ.
Tine: POVABILA GA JE V GRAD IN GA POLJUBILA.
Mateo: SPREMENIL SE JE V PRINCA.
Matija: POTEM STA SE POROČILA IN BILA PRIJATELJA.
Klara K.: ČEZ NEKAJ DNI SE JE RODIL DOJENČEK.
Stanko: IN BILA STA VEDNO SREČNA.
Urban: IMELA STA VELIKO ROŽ.

Zapisala Marjeta Nastran

DROBNI UTRINKI IZ STAREJŠE SKUPINE

RIME

Otroci starejše skupine so iskali rime na svoja imena. Pri tem so bili zelo uspešni, malo pa sva jim pomagali tudi z vzgojiteljico Nino. Ko smo prišli do Maja, so otroci hitro našli rime zanj: Maj - čaj, Maj - raj. Ker mi je Nina tisti dan povedala, da se bo meseca maja poročila, sem še jaz dodala svojo "rimo": maj - poroka. V tistem trenutku ni to pri otrocih sprožilo nobene reakcije. Čez nekaj časa pa je k meni vsa zaskrbljena prišla Zala in mi tiho zašepetala na uho: »Veš, gospa Nataša, Maj in poroka se pa ne rima.«

Postalo mi je zelo toplo pri srcu in bolj kot to, da je ugotovila, da se maj in poroka ne rimata, sem bila vesela načina, kako me je Zala opozorila na napako.

PUNCE IN FANTJE

Neko jutro po zajtrku se je med otroki vnela razprava, kdo se joka, fantje ali punce. Seveda so fantje takoj stopili skupaj in enoglasno sklenili, da jokajo samo punce. Punce so se sprva še branile, da to ni res, potem pa so popustile. Zato sva se z gospo Marjeto odločili, da kot predstavnici ženskega spola vseeno morava stopiti puncam v bran. Seveda najine besede niso nič pomagale, le fantje so postali še bolj odločni, vedeli pa sva, da se bo kmalu pokazala priložnost, da bomo nadaljevali ta pogovor in tako sva rajši odnehali. Sledila je telovadba, kjer sta se že pri prvi igri zaletela dva fanta. Eden od njiju je zajokal in tako dokazal, da se jokajo tudi fantje in da tudi oni kdaj potrebujejo tolažbo. Fantje so bili ob tem malo zmedeni, na koncu pa smo se nekako zedinili, da je bolečina včasih res tako huda, da moraš zajokati, pa če si fant ali pa punca.

Z gospo Marjeto sva mislili, da smo s tem ločevanje na fante in punce nekako zaključili, a že čez nekaj dni so fantje spet odprli to temo. Ob glasbi smo izvajali različne gibe in svoje telo zelo dobro razgibali. Ker pa imajo fantje rajši elementarne igre oziroma igre z veliko akcije, jim tak način telovadbe ni najbolj všeč, zato se tudi niso dovolj trudili. Kar nekajkrat sva jih morali opozoriti na pravilno izvajanje gibov. Ko sva jih tako spet enkrat opozorili in jim dali za zgled punce, se je eden od fantov pritožil: »Ja sej, punce to lohk delajo, k' so pa bl gibčne.«

PREHRANJEVANJE

Sončnega pomladnega dne smo se odpravili na sprehod čez Škovine. Ob poti smo opazovali spomladanske cvetlice in se pogovarjali o njih.

Vzgojiteljica utrga trobentico in poskusi zapiskati nanjo.

Klara K.: »Moj ati pa je trobentice. Kar tako, nič v solati.«

Vzgojiteljica ji prikima in tudi sama poje trobentico.

Klara K.: »A si kej pogledala, če je k'kšna mrovljica notr?«

Vzgojiteljica: »Ne. Saj ni nič hudega, če sem jo pojedla.«

Martin J.: »O, fuj!«

Vzgojiteljica: »V Afriki ljudje jedo mravlje, črve in različne žuželke.«

Martin J. ves zgrožen: »Pute jejo črve!«

Vzgojiteljica: »Mogoče bi se pa njim čudno zdelo, ker ti ješ putke.«

Martin J. ustrelil kot iz topa: »Ne, jest jem pujsa!«

Zapisala Nataša Perhavec

MOJA NAJLJUBŠA IGRAČA

Z otroki v starejši skupini smo se pogovarjali, s čim se najraje igrajo, oziroma od katere igrače se ne bi mogli ločiti. Njihove izjave so bile kratke in jedrnate.

ALEŠ: V vrtcu se najraje igram z dvigali, ki jih sestavljam iz lego kock, doma pa se ne bi mogel ločiti od gredarja.

TINA: Najraje se igram v koticu »dom« z dojenčki. Rada jih preoblačim.

ZALA: Barbike in zajček, s katerim hodim spat.

URBAN: Aviončki iz lego kock in paket, kjer so igralci nogometa iz kinder jajčkov.

MAJ: Z lesenimi zabijankami in kužkom.

ANDREJ: Družabna igra Labirint.

LORA: Jaz pa rada sestavljam in se igram z dojenčkom Mašo.

TADEJ: S formulo na daljinca.

SARA: Najraje rišem s flomastri, ločiti pa se ne bi mogla od svojega dojenčka Luka.

MATIJA: Bager na baterije in traktorček.

KLARAM.: Z medvedko Piko, ki mi jo je kupil ata, in punčko Mijo.

MATIC: Jaz pa se rad igram formulce na daljinca, kjer tekmujeta M. Schumacher in K. Raikonen.

NACE: Z lego kockami. Doma pa se ne bi mogel ločiti od plišastega piščančka.

KLARAK.: V koticu »dom« z dojenčki in plišastim kužkom.

MATEO: Tudi jaz se najraje igram s formulami.

MARTIN J.: Z lego kockami. Najraje sestavljam goseničarja.

STANKO: Doma rad skačem z žogo, v vrtcu pa se igram v koticu »kuhinja«.

URH: Jaz pa se doma najraje igram z Aljaževim džipom, v vrtcu pa s kockami.

TINE: Z lego kockami. Najraje sestavljam dvigala. Doma pa se ne bi mogel ločiti od pajaca, ki hodi z menoj spat.

MARTIN P.: S šotorom in zajčkom Munijem.

Zapisala Nataša Perhavec

KAKO SEM SE IGRALA V VRTCU

NAJBOLJŠE JE BILO, KO SMO
SE IGRALI IGRICO MAČKA IN MIŠKA.
MAČKA JE LOVILA MIŠKO, MI PA
SMO VPILI, SKAKALI IN SE SMEJALI.

KO SEM BILA MIŠKA SO MI
DRUGI OTROCI ODPIRALI POT, DA
SEM LAHKO BEŽALA PRED MAČKO.

RADA SEM SE TUDI LOVILA S KONJIČKOM

RISALA Z BARVICAMI IN SE

IGRALA S PRIJATELJICAMI V KOTIČKU Z

DOJENČKI. IMELA SEM SE LEPO.

Katja 7 LET

MOJ OTROK

Moj otrok je danes žalosten, debele solze polzijo po njegovih mehkih rdečih ličkah, stisnjen v kotu svoje sobe tiho ihti.

Le kaj mu je danes, pomislim. Sem storil kaj takega, da sem ga prizadel?

Mogoče je pričakoval, da bo danes končno dobil tisto čudovito stvar, ki si jo že tako dolgo želi. Kaj če je lačen? Mogoče je žejen, si mislim. Ali pa ga zebe.

Ah, pa kaj bi to, nimam ne časa niti volje, da bi se še naprej obremenjeval z njim, mulc je razvajen pa pika. Če se bom še naprej ukvarjal s takim premišljevanjem, bom zamudil na sestanek, pa še cel kup drugih opravkov me čaka.

Mrak je že, ko se vrnem domov, po dolgem in naporinem dnevu si bom končno v miru privoščil malo sprostitve. Rutinsko prižgem televizor in na hitro preletim nastavljene programe. Kar gledam, je daleč od sproščanja, ki si ga želim. Poročanje o pobijanju, potresih, poplalah, ptičji gripi, norih kravah, kreganje sem in tja.

Ljudje smo bolni! Odločim se, da se bom stuširal in šel spat. Voda počasi izpira umazanijo dneva in skoraj se umirim.

Moj otrok pa še vedno joče.

“Si se danes kaj igral z menoj?” me vpraša. Zakaj se nič ne smeješ? Zakaj ne opaziš lepote jutranje rose in nežnih češnjevih cvetov? Ustavi se kdaj, človek, dihaj in čudi se.

Kaj vse sva znala, ko si bil še otrok. Ampak zdaj si odrasel, pozabil si, kako se je treba igrati, zdaj se greš resno življenje.

Jaz pa sem še vedno tukaj, veš. Otrok sem, ki se skriva za tvojim resnim, odraslim obrazom. Otrok sem in želim se igraaaaaaaati!

Ati, mene pa lulat, me zmoti sinov glas. Opazujem ga, ko se kobaca v posteljo. Prav tak je, kot sem bil jaz v njegovih letih.

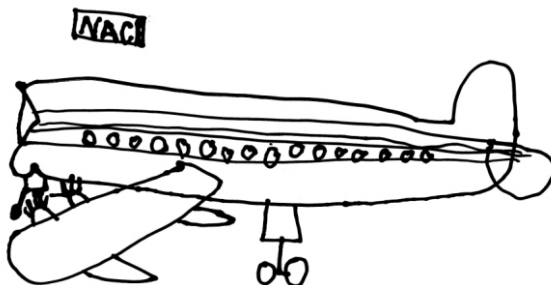
Vpraša me:”A bova jutri sestavila tisto letalo?”

“Bova”, mu obljubim. V njegovih malih črnih očkah se zasvetijo zvezdice, nasmehne se mi in še v istem hipu zaspi.

Moj otrok ne joče več, njegov odrasli ati bo jutri sestavil letalo, naslednji dan bo mogoče skakal po lužah ali pa lovil oblake.

Vse je namreč mogoče, lahko si galeb, lahko si nebo... Moraš pa biti otrok.

Ludvik Leben

ZIMSKE IGRE NA KMETIJI

Zjutraj, ko vstaneš,
si najprej oči pomaneš
in še preden se zbudiš,
že k dogodivščinam hitiš.

Sledi že zajtrk in skok v tople cune
in z eno nogo smo že zunaj.
Malo pogledamo še naokoli,
da vidimo, koliko je že nog odzunej.
Tudi če še nobenega ni,
nam nikdar dolgčas ni.
Sonce, veter in pa sneg,
nam pa gre vse bolj na smeh.

Sanke v hrib že vlečemo,
spodaj pa se po snegu mečejo.
Kepe naredimo tri,
pred hišo že snežak stoji.

Zdaj vsi smo mokri, lačni in utrujeni,
ker smo se tako mujali.
Le to nam še fali,
ker snežak je brez lonca, gumbov in oči.

Ker je na tla padu lonec,
je za danes te zgodbe konec.

Tatjana Prevc

NINA IN JAN

Kako se igrata Nina in Jan? Pravzaprav je njuno medsebojno sporazumevanje nekakšna igra že od rojstva naprej. Od osmega meseca starosti sta se pogosto zabavala tako, da sta se drug drugemu na glas smejala. To se je največkrat dogajalo v posteljicah, tik pred spanjem. Mislim, da je Jan Nino znal hitreje spraviti v smeh, kot smo to znali ostali.

Velik napredek pri igri je prineslo plezanje po vseh štirih. Takrat je nastopila faza, ko je na vsak način treba dobiti igračo, ki jo ima drugi. Tu seveda brez solz ni šlo. Večjo solidarnost sta pokazala, ko je bilo treba splezati na stol ali mizo. Če smo nekoga od njiju že desetič postavili na tla, je enajstič plezalni načrt poskušal uresničiti še drugi.

Z razvojem govora in uporabo prvih besed njuno igro lažje razumemo tudi ostali. Zdaj si že povesta, kaj se želita igrati. Jan pogosto vabi Nino, da skupaj igrata na glasbila, Nina pa Jana vabi k igri vlog. Včasih se jima uspe dogovoriti, drugič spet imata različne interese in dogovor ne uspe. Večkrat se zaigrata vsak zase. Takrat jima zadošča že to, da sta si nekje v bližini. Trenutno Jana bolj zanimajo sestavljanke, Nina pa raje riše. Mnogo stvari pa je bolj zabavno početi, če imaš družbo: lovljenje, igra na pesku, sestavljanje kock, odbijanje balona ...

Svojevrstna igra je tudi sprehod. Takrat prav tekmujeta, kdo bo hitrejši in lahko si mislite, da ju ni lahko prepričati, da bi komu od odraslih dala roko.

Seveda se pri igri tudi spreta. Nemalokrat pa se zgodi, da »potegneta« skupaj v trenutku, ko ostali hočemo pomagati pri reševanju prepira.

Zvečer najraje zlezeta v naročje in poslušata pravljico, v posteljah pa še malo polistata po slikanicah.

Skratka, pri igri jima ni dolgčas in ostalim članom v družini seveda tudi ne.

Danica Triler

IGRAM SE S TEBOJ ...

...IN SE POMLAJAM
IN VRAČAM S TEBOJ
V SVOJE OTROŠTVO,
KAKOR PO ČUDEŽU
ZRELI SADEŽ V LASTEN CVET.

Ko so v najino življenje začeli vstopati otroci, se nama je svet obrnil na glavo.

Vsakodnevna skrb za družino naju je prizemljila. Razna predavanja, koncerti, gore, hobiji in druge »razvade«, s katerimi sva si prej »polnila baterije«, so odpadle.

Po drugi strani pa so se nama ob otrocih začela odpirati povsem nova obzorja. Eno takšnih je prav gotovo svet otroške igre, ki te vrača za nekaj let nazaj in v človeku prebuja enega najlepših svetov, ki ga nosi v sebi svet otroka.

Ob prvem otroku sva natančno sledila njegovemu razvoju, se mu posvečala in se z njim igrala, če je bilo le mogoče. Pri igračah, ki sva mu jih kupovala, sva natančno preučila priporočeno starost, ki je bila napisana na embalaži. U, kako nama je bilo všeč, če je na kakšni pisalo za 9 mesecev, naš pa jo je obvladal že pri sedmih. Z drugim otrokom sva se glede tega že malo umirila. Če je prvi zahteval ob svoji igri skoraj ves čas še enega izmed naju, sta bila Vid in Urban v igri kmalu kar lep par in midva nisva bila več tako nujno potrebna. Z vsakim naslednjim otrokom je šla ta zgodba naprej. Danes jih je prav lepo pogledati, kadar jim uspe, da se igrajo vsi štirje skupaj in vsak bogati igro s svojo domišljijo. Starejša dva učita mlajša, ju spodbujata, zabavata. A kaj, ko takšna idila ne traja dolgo. Prav kmalu se začne kaj podirati, pravila ne držijo več, sledi prepir, pade kakšna grda beseda - no, do pretepa ponavadi ne pride, ker v igro že prej vskoči eden izmed naju.

V igro pa rada vskočiva tudi takrat, ko si otroci zaželiijo, da se igrava z

njimi. In če nama uspe najti čas, pozabiti na skrbi in obveznosti, so to res lepi družinski trenutki, ki nas umirijo in obogatijo.

Igre imajo pri otrocih kar svoja obdobja. Okrog četrtega leta je pri nas zelo popularen Spomin. Ko sta svojo fazo preživela že Vid in Urban, je trenutno »in« pri Rebeki. Nikoli se ne naveliča. Igrava že petič ali šestič, seveda stalno izgubljam, ker sem pač mama in mi misli uhajajo k štedilniku, na smeti, ki jih je spet cel kup pod mizo, pa na polno košaro cunj pred pralnim strojem. Ona pa igra in igra, niti malo se ne utruji in ne naveliča. Neskončno se zabavam, ko jo gledam v igri in občudujem njeno sposobnost koncentracije. Ko že šestič zmaga, ji ne predstavljam več pravega izziva, zato ji pride zelo prav, ko se odprejo vrata in iz službe pride Franci. »O, ati super, zdaj se lahko midva greva Spomin!« Pa ima spet igralca za naslednjih nekaj partij.

Spominu sledi Človek ne jezi se, Vojna, Enka in pri starejših dveh smo prišli že do Taroka. Ko se zberemo in se igramo, to ni samo igra, ampak je veliko več. Smo skupaj drug z drugim, se poslušamo, sodelujemo, veselimo se zmage in se hkrati učimo, kako se pogumno, brez »mule« in jeze prenese poraz. Včasih se prav ob skupinski igri razvijejo tudi zanimivi pogovori.

V posebno veselje so nam igre, ki se jih izmišljamo sami, sproti. Največkrat je to kakšna sobota ali nedelja zjutraj, ko najina postelja naenkrat postane dovolj velika za šest ljudi. Takrat pride na vrsto »divji konj«, v katerega se prelevi ati ali mami, otroci pa navijajo drug za drugega, kdo ga bo bolje ukrotil in bo na njem zdržal čim dalj časa. Ali pa npr. lutkovne igrice, ki jih Vid in Urban s pomočjo plišastih igrač pripravita za celo družino. Že nekajkrat sva se ob tem pohecala, da nama sploh ni treba več hoditi v pravo gledališče, ko imava doma takšne igralce. Tudi sami pogosto ugotovijo, da je to še bolj zanimivo kot računalnik in televizija. A kaj, ko naslednji dan na svoje zadovoljstvo ob igralskih uspehih pozabijo in se začne spet standardno vprašanje: »Mami, ali lahko na računalnik?«

Tudi petje in glasba je lahko čudovita igra. Ko se peljemo z avtom na

kakšno daljšo pot, velikokrat pojemo. Če pri kakšni pesmici zmanjka kitic, se jih izmislimo kar sami. Tako smo Trzinko rekordno peli že od Dolenje vasi do Ljubljane, kljub temu da smo morali cenzurirati tudi kakšno malo bolj »grdo« kitico.

Lepo je opazovati svoje otroke pri igri, občudovati njihovo iznajdljivost, domišljijo, še lepše se je igrati z njimi in se ob tem, res kot po čudežu, vračati nazaj v svoj lastni cvet.

In naj za zaključek samo še nadaljujem že začeto pesem Toneta Kuntnerja:

IGRAM SE STEBOJ
KAKOR OTROK
IN SE NAUŽIJEM
MLADOSTI IN UPANJA.

Franci in Anči Megušar

ATA IN MAMA

»Danes pa ne bom šel v vrtec«, vstopi v kuhinjo moj nadebudnež.
»Kaj pa te je premamilo, da bi rad ostal doma?« vprašam.
»Rad bi bil pri atu.«

Razmišljala sem o otrokovi prošnji in o bogatem daru, ki se mu reče stari starši.

Naši otroci radi stečejo po stopnicah in poiščejo ata in mamo. Ko pridem za njimi, najmlajši že sedi na blazini poleg ata in ata mu bere. Bere Mojco Pokrajculjo, danes že tretjič, če pa bi sešтели vsa branja iste pravljice...Ko eno dokončata... »prosim, še tole« ...in spet bereta naprej, potopljena v pravljичni svet, odeta v toplino in mir, ki se ustvari samo med dedkom in vnukom.

Neštetokrat ponavljanje ene in iste stvari, to zmorejo samo stari starši. Nič se jim ne mudi, oni imajo čas in potrpljenje.

Čudili smo se našemu dveletniku, ki je pokazal godove v pratiki za vsakega izmed nas. Kako pa to ve? Ata mu je velikokrat pokazal in to igro sta ponavljala še in še. Spet drugič mu sedi na kolenih in pojeta: Gospod je poslal medveda ven... in pa tisto, že skoraj pozabljeno: Tinca, Tanca, Tonca...

Mama peče najboljšo potico, piškoti v njeni škatli so najslajši in nikoli jih ne zmanjka. Samo ona vidi vse storže v gozdu in vse zdravilne rožice in smrekove vršičke, da potem vse leto zdravimo prehlade.

Pa to še ni vse. Pri starih starših je lahko celo tako, da imaš dva ata in dve mami. Naša druga mama je pripravljena za vse otroške vragolije, celo za spuščanje po toboganu ali pa nogomet. Kako pa naj triinosemdesetletnica igra nogomet? »Hiša« je velika, otroci igrajo nogomet, mama pa sedi na klopi in brani gol je pod klopjo. Zraven pa se tako smeji, da ji oba nasprotnika zlahka zabijeta gol.

Tako poteka ta igra iz dneva v dan, enim v veliko veselje in izpolnitev življenja, drugim v srečno in bogato dediščino, ki jih bo grela še v pozna odrasla leta.

Marija Rovtar

MOJI VNUČKI

Ob vnučkih običajno hočemo stari starši nadomestiti vse tisto, kar smo zamudili pri svojih otrocih. Tudi več časa imamo zanje, starejši smo in malo otročji postajamo.

Igre z vnučki so seveda odvisne od otrokove zahtevnosti. Nekateri so samotarji in jim zadošča, da si ob njem, da ti razlaga, kam pelje tovornjak, kako ga bo parkiral in potem obrnil, kako se bo srečal z drugim tovornjakom. Drugi se ne odtrga od knjig, pravljičnice in potem razgovori, domišljija. Ko kuham, mi pomaga, ko pečem piškote, mi pomaga. V kotičku na pultu sedi, pa malo testo poskusi, zelo ustvarjalen je, ves je od moke, prstki so zlimani, pult je poln moke, a peka je uspela. Ob vsem tem početju pa neprestano govori. Pravi mi, da ponoči, ko spi, pride k njemu “puhec” (pravljичno bitje) in se pogovarjata.

Zanima ga tudi, kdaj bova z atom umrla in strašne skrbi ima, ko natančno opazuje najino zgubano kožo in sive lase, da je to pač znamenje staranja in ko si star, umreš.

Vnučki imajo polno idej in zamisli. Luka je dobil idejo, da greva igrat nogomet. Seveda drugega igralca trenutno ni bilo, pa je bila tudi mama dobra. Igra je bila bolj počasna in zato tudi nezanimiva, nič ni bilo akcij, pa me je Luka vzpodbujal, da moram žogo “driblat”, ne pa samo “nabijat”. Seveda sem to poskusila, a se je klavrno končalo. V vsej vnemi, da bi Luku ustregla, sem, namesto da bi žogo preigravala, nanjo stopila, se na njej zapeljala in zelo nerodno padla. Padec je bil usoden za desno roko. Ko sem zgodbo povedala na urgenci, so se le smejali in mi povedali, da nisem edina mama, ki so jo vnuki pripravili do take igre. Luka nogomet še vedno rad igra, a mene v igro ne povabi več.

Vnuki, ta naš zaklad. V njihovih očeh je toliko iskrenosti, ljubezni in radosti, da ti dajejo moči tudi takrat, ko dnevi niso prijazni in počutje ni najboljše.

Bog daj, da bi bili zdravi in da bi jim bilo življenje prizanesljivo.

mama Minka

